קורס יזמות שנה ג'
תוכנית רום

רום מצוינים לחינוך

על סדר היום

09:00 הגעה קפה ומה נשמע

09:30 היכרות עם מרכז GIL

10:00 “אני מסיפור אחר”-פתיחה והכרות, תהליך העבודה בקורס.

11:00 צידה לדרך: כלי ראשון POV- HMW

11:45- צידה לדרך: כלי שני מעגל הזהב

12:30- צידה לדרך: כלי שלישי SWOT

13:15 ארוחת צהריים

13:45 חולמים בית ספר- מרחבי השפעה בבית הספר וחלוקה לצוותי עבודה

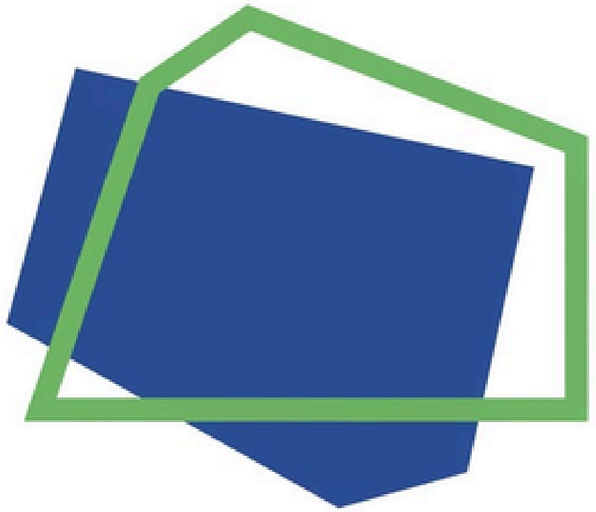
14:30 סיכום

15:00 סיום

רום מצוינים לחינוך

היכרות עם
המארחים שלנו

GIL יזמות וחדשנות
Galilee Innovation Lab
Affiliated with Tel-Hai Academic College
בשיתוף המכללה האקדמית תל-חי

חיבור לתהליך הארצי בתוכנית רום

שנה א' -
מנהיגות חינוכית
קורס ליבה
קורס בחירה

שנה ב' -
חינוך וחברה בישראל
קורס ליבה
קורס בחירה

שנה ג' -
יזמות (ובינלאומיות)*
קורס ליבה
(קורס בחירה)*
*מתשפ"ח

הכבש השישה עשר - הסיפור על האיש הירוק | קליפ אנימציה
מיטב שירי הילדים
Watch on YouTube

”אני מסיפור אחר”
קרוסלה:

- מתי הרגשתי ככה?
- מה הקושי בהרגשה כזאת?
- איך הרגשה כזאת יכולה להצמיח?
- מה הקשר ליזמות וחדשנות?

ייעוד תוכנית רום

תוכנית הכשרה וליווי המצמיחה אנשי חינוך מצוינים, רחבי אופקים, בעלי שאר רוח וראייה הוליסטית על מערכת החינוך.

בוגרי התוכנית יוכשרו לשמש כמובילים חינוכיים, אשר יפעלו כתנועת מצוינות המשפיעה על איכות **ושיפור מתמיד** של מערכת החינוך.

רום מצוינים לחינוך

יזמות שנה ג' בתוכנית רום תשפ"ז

רום מצוינים לחינוך

Rise Nano Optics, חיפה
ד"ר יוסף עבד אל ג'אני
המכללה: הערבית חיפה

מרכז היזמות במכללת גורדון, חיפה
ד"ר אביטל הכט
מכללה: גורדון

בית הראשונים, הרצליה
מורן מיטב
קבוצה: רשת הבוגרים

המחולל, המרכז האקדמי לוינסקי ייעוץ, תל אביב
ד"ר איסלאם אבו אסעד
מכללה: סחנין

המחולל, המרכז האקדמי לוינסקי ייעוץ, תל אביב
ד"ר נועה בר יוסף
קבוצה: בוגרי "צוירים עתיד"

מט"ח, תל אביב
פרח פורסט
קבוצה: רשת הבוגרים

מרכז חדשנות לנוער, חולון
אסתי גופין
מכללה: בית רבקה

מרכז יזמות "גיל", אוניברסיטת קריית שמונה בתל חי
מעין כהן
מכללה: תל חי

"האולם", מרכז חדשנות בבית ברל, כפר סבא
ד"ר חנין מג'אדלה
מכללה: אלקאסמי

ביתא מחנכים, ירושלים
ד"ר חיית שחם
מכללה: חמדת

מרכז החדשנות "פואנטה", ירושלים
ד"ר אדם הישראלי
תוכנית: רום

מרכז פסג"ה מערב ירושלים
ד"ר רחלי ברגר
מכללה: תלפיות

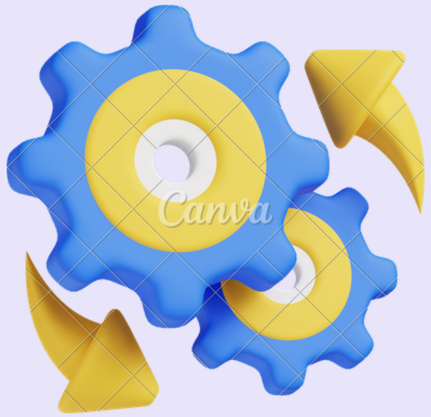
מרכז היזמות במכללת אחווה, קריית מלאכי
ד"ר תמר פשוט
מכללה: אחווה

חינוך × יזמות × חדשנות × השפעה

מטרות הקורס

מטרות הקורס:

1. גיבוש שפה משותפת בתחום היזמות החינוכית
2. רכישת כלים לפיתוח יזמות
3. בנייה מתודולוגית של מיזם חינוכי מקורי

מבנה הקורס ותאריכים

יום ד’ 4.11.26	09:00-15:30	מפגשי פתיחה במרכזי יזמות
יום א’ 15.11.26	14:00-16:00	מפגש מקוון
יום ג’ 1.12.26	16:00-18:00	מפגש מקוון
יום ב’ 14.12.26	18:00-20:00	מפגש מקוון
יום ה’ 14.1.27	16:00-17:30	מפגש מקוון מסכם
לאורך הסמסטר מפגשים מקוונים בקבוצות קטנות לעבודה על המיזם		

יום ב’ 31.5 בשעות 14-18 כנס שנה ג’ והצגת תוצרי היזמות

מה קורה בסוף?

פיצ’ קבוצתי מסכם

רפלקציה אישית

תהליך העבודה ביזמות חינוכית

5 כלים – מתהליך ההבנה ועד להערכת ההצלחה

1 POV & HMW

נקודת מבט ושאלת פיתוח

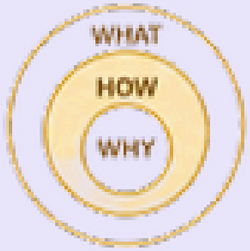
השאלה:
מהי הבעיה האמיתית?

- מגדירים את קבוצת המשתמשים ונקודת המבט שלהם
- מנסחים את האתגר החינוכי באופן מדויק
- מנסחים שאלת How Might We (HMW) המאתגת אפשרויות

תוצאה:
הגדרת בעיה ממוקדת ושאלת פיתוח

2 GOLDEN CIRCLE

מעגל הזהב

השאלה:
מדוע חשוב לפתור את הבעיה?

- מגדירים את מטרת השינוי (WHY)
- מנסחים את עקרונות הפעולה (HOW)
- מבהירים את היקף הכלי של המיזם (WHAT)

תוצאה:
חזון ומטרה ברורים למיזם

3 SWOT

ניתוח סביבתי

השאלה:
מהם הכוחות והאתגרים שיעצבו את הצלחת המיזם?

- בוחנים חוזקות וחולשות פנימיות
- בוחנים הזדמנויות בסביבה
- מיפי איומים וסיכונים אפשריים
- מפיקים תובנות לשיפור התמשך המקרים

תוצאה:
הבנה מעמיקה של המיזם והסביבה

4 EDUCATIONAL VENTURE CANVAS

קאנבס למיזם חינוכי

השאלה:
כיצד כל חלקי המיזם מתחברים למערכת אחת?

- ממפים את רכיבי המיזם (בעיה, קהל יעד, פתרון, שותפים, משאבים, מדדי הצלחה, יישום ועוד)
- מזרים קשרים, פערים והתנאמות נדרשות

תוצאה:
תוכנית מיזם מלאה ומסדרה

5 SMART GOALS

יעדים חכמים

השאלה:
כיצד נדע שהמיזם הצליח?

- מנסחים יעדים לפי מודל SMART
- מגדירים מדדי הצלחה ברורים ומדידים
- בונים דרך להעריך את ההשפעה לאורך זמן

תוצאה:
יעדים ומדדים ברורים להערכת הצלחה

למידה ושיפור מתמשך

התהליך אינו ליניארי – חוזרים, למדים ומשפרים בכל שלב

ולסיכום

תוצרי למידה:

- הסטודנטים יתארו כיצד המיזם שלהם נראה מבעד לנקודת המבט של קהל היעד ומהו הצורך המרכזי שלו שעליו הם יתנו מענה.
- הסטודנטים ידעו לענות על 3 שאלות מעגל הזהב: למה (לעשות את המיזם), מה (עקרונות הפעולה) ואיך (נוציא לפועל)?
- הסטודנטים יציגו בעזרת מודל SWOT את הסביבה שבה המיזם שלהם עתיד לפעול
- הסטודנטים יתארו את חלקי המיזם ושלבי הפעולה באמצעות מודל-קנבס
- הסטודנטים יגדירו מטרות על סמך מודל SMART

משימות מסכמות:

קבוצתית: הסטודנטים יציגו פיץ' המלווה במצגת המורכבת מתבנית אחידה ומתאר את המיזם הסופי שתכננו.

רפלקציה אישית:
2 תכנים שלמדתי/עברתי בתוכנית רום לאורך 3 שנות הלימוד
2 עקרונות יזמיים שלמדתי כאן וילוו אותי בהמשך דרכי החינוכית.

שלב 4: איך נדע שהצלחנו?

שקף	כותרת	מה מציגים	מבוסס על הכלי
1	האתגר - מה אנחנו רוצים לשנות?	תיאור קצר ומוחשי של הבעיה; מי חווה אותה; למה היא משמעותית. אפשר לפתוח בסיפור, נתון או משפט של משתמש	POV + HMW
2	למה זה חשוב?	מהו השינוי החינוכי שאנחנו רוצים לחולל? מה יהיה אחרת אם נצליח? כאן נמצא ה־WHY של המיזם	מעגל הזהב
3	מה הפתרון שלנו?	מהו המיזם במשפט אחד ומה קורה בו בפועל. 3–4 המרכיבים המרכזיים של הפתרון	לוח קאנבס ושלד המיזם (שלב 4)
4	איך זה הולך לעבוד?	למי מיועד המיזם, מה יעבור המשתתף, מי השותפים המרכזיים ומה נדרש כדי להפעיל אותו. אפשר להציג כתרשים מסע קצר	קאנבס + שלד + SWOT
5	איך נדע שהצלחנו?	1–2 מטרות SMART מרכזיות, כיצד מודדים אותן, ובסוף משפט מסכם שמחזיר לחזון: "אם נצליח..."	SMART
6	"קבלו אותי!"	הצגת דימוי גרפי-ויזואלי של המיזם (פלייר, DEMO וכד')	

רום מצוינים לחינוך

Point of View (POV) ו How Might We (HMW):
להתחיל מהבעיה – לא מהפתרון

אחת הטעויות הנפוצות ביותר של יזמים מתחילים היא להתאהב ברעיון עוד לפני שבדקו האם קיימת בעיה אמיתית שהוא פותר. בעולם החינוך קל להציע פעילויות, סדנאות או תוכניות חדשות, אך מיזם איכותי מתחיל דווקא בהבנת הצורך של האנשים שעבורם הוא נועד.

מודל 'Point of View (POV)' מסייע להגדיר באופן ממוקד את האתגר החינוכי מנקודת מבטו של המשתמש. לאחר, מכן, מודל (How Might We (HMW הופך את הבעיה לשאלה פתוחה המזמינה יצירת מגוון פתרונות אפשריים.

כיצד עובדים עם הכלי?

1 שלב ראשון – Point of View

מנסחים את הבעיה במשפט אחד:

[המשתמש] צריך/ה _____ משום ש _____.

לדוגמה:

תלמידי כיתה ז' הזקוקים לדרך ליצור קשרים חברתיים משמעותיים משום שהמעבר לחטיבת הביניים מלווה בתחושת בדידות וחוסר שייכות.

2 שלב שני – How Might We

הופכים את הבעיה לשאלה:

כיצד נוכל לעזור לתלמידי כיתה ז' להרגיש שייכים כבר בשבועות הראשונים ללימודים?

שאלה טובה אינה מכוונת לפתרון מסוים, אלא פותחת אפשרויות רבות.

דוגמה למיזם חינוכי

במקום להתחיל ברעיון:

~~"נקים אפליקציה לתלמידים חדשים".~~

מתחילים בשאלה:

כיצד נוכל לסייע לתלמידים חדשים להרגיש חלק מהקהילה הבית-ספרית?

מתוך שאלה זו יכולים לצמוח פתרונות שונים: תוכנית חונכות, משחק ניווט, קבוצות חברתיות, מפגש היכרות עם תלמידים ותיקים או אפליקציה. **רק לאחר שמבינים את הבעיה, בוחרים את הפתרון המתאים ביותר.**

תוצר

בסיום שלב זה לכל צוות יהיו:

- הגדרה ברורה של הבעיה החינוכית.
- **ניסוח POV** מנקודת מבטו של המשתמש.
- **שאלת HMW** שתנחה את המשך פיתוח המיזם.

המטרה שלנו:

להבין לעומק את הבעיה – לפני שחושבים על פתרונות.

שאלות למחשבה נוספת:

- מה באמת מקשה על המשתמשים עיוור?
- מתי הבעיה הכי בולטת? באילו מצבים?
- איך הם מתמודדים עם זה היום?

צעד לדרך:

צאו לשטח! דברו עם משתמשים, הקשיבו, צפו, שאלו שאלות – כך תבינו את הבעיה לעומק.

מעגל הזהב של סיימון סינק. מחבר "להתחיל עם למה?" (2009)

רום מצוינים לחינוך

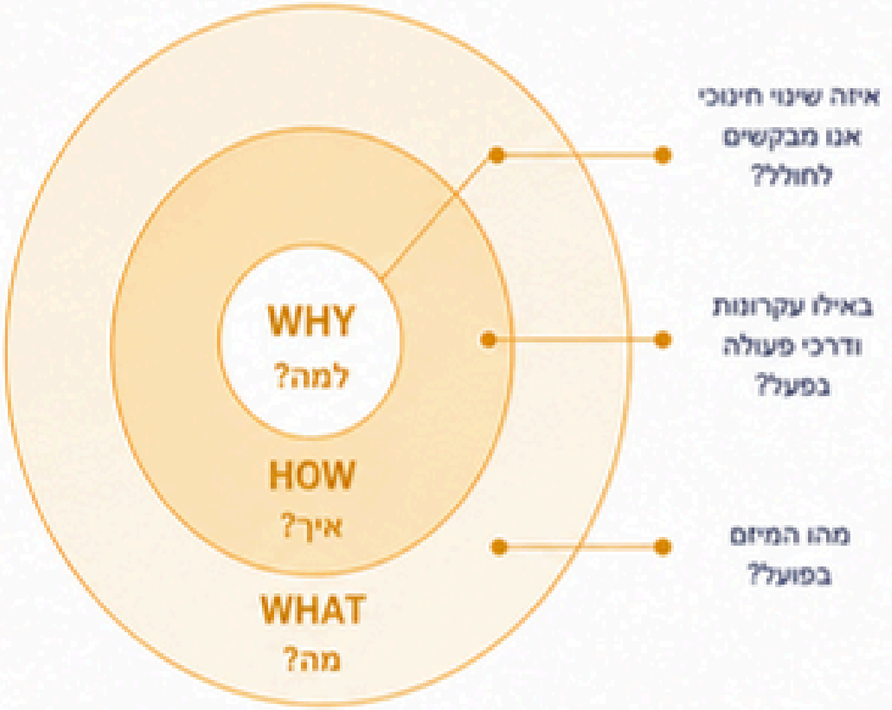
מעגל הזהב – Golden Circle

להתחיל ב"למה"

לאחר שהוגדרה הבעית, יש להגדיר את מטרת השינוי
מודל מעגל הזהב של סיכמון סיק מציע להתחיל בשאלה "למה?",
ורק לאחר מכן לעבור ל"איך?" ול"מה?".

במיזמים חינוכיים ה"למה" הוא השינוי החינוכי שאנו מבקשים ליצור.
הוא מעניק למיזם מ משמעות, מסייע בקבלת החלטות
ומאפשר להסביר לאחרים מדוע כדאי להצטרף אליו.

שלושת מעגלי הזהב

עבודה בצוות: מלאו את מעגל הזהב של המיזם שלכם

איזה שינוי חינוכי אנו מבקשים לחולל?	WHY למה?	
באילו עקרונות ודרכי פעולה נפעל?	HOW איך?	
מהו המיזם בפועל?	WHAT מה?	

דוגמה למיזם חינוכי

WHY
לחזק את תחושת השייכות של תלמידים חדשים.

HOW
באמצעות חונכות אישית, למידה שיתופית ופעילות חברתית.

WHAT
תוכנית "חבר מלווה" לכל תלמיד חדש במהלך החודש הראשון ללימודים.

תוצר
בסיום העבודה עם הכלי כל צוות ינסח:

למה (WHY)
מטרת השינוי

איך (HOW)
עקרונות הפעולה

מה (WHAT)
תיאור קצר של המיזם

כל זה יחד יוצר מיזם בעל כיוון ברור, משמעות עמוקה והשפעה אמיתית!

מעשה ברב זקן שהיה בדרכו לתפילת שחרית בסמטאות האפורות של אחת הערים ברוסיה הסובייטית.

לפתע ניצב מולו שוטר חמוש, כיוון אליו את רובהו, ושאל בתקיפות: "מי אתה? מה אתה עושה כאן?".

הרבי חייך ופנה בשקט אל השוטר: "כמה משלמים לך, אדוני השוטר, עבור העבודה הזאת שלך?". "20 קופיקות ליום, למה?", השיב השוטר בחשדנות.

"אני רוצה לבקש ממך טובה", אמר הרב.

"אשלם לך עוד 20 קופיקות ליום, אבל אתה חייב להבטיח לי שבכל בוקר בדרכי לתפילה, תחכה לי כאן, תעצור אותי ותשאל: **מי אתה ומה אתה עושה כאן?**"

מתוך: מהות המנהיגות, פרופ' דוד דרי

רום מצוינים לחינוך

כלי 3 – SWOT

לבחון את המיזם מצוויות שונות

גם רעיון מצוין אינו חסין מקשיים.
לפני שמתקדמים לתכנון המיזם, חשוב לעצור ולבחון אותו באופן ביקורתי.
מודל SWOT מסייע להבין מהם הגורמים שיכולים לקדם את המיזם ומהם הגורמים העלולים לעכב אותו.

המודל מחלק את הניתוח לארבעה תחומים:

חוזקות – Strengths
יתרונות פנימיים של המיזם.

תולשות – Weaknesses
נקודות חולשה פנימיות שיש לתת עליהן את הדעת.

הזדמנויות – Opportunities
גורמים חיצוניים שיכולים לסייע להצלחת המיזם.

איומים – Threats
גורמים חיצוניים העלולים להקשות על יישומו.

דוגמה למיזם חינוכי

מיזם: תוכנית חונכות בין-גילאית.

חולשות
- ✓ זמן מוגבל של החונכים.
- ✓ ניסיון מועט בהפעלת תוכניות דומות.

חוזקות
- ✓ צורך ברור בבית הספר.
- ✓ צוות מורים מחויב.

איומים
- ✓ שחיקה במשרות השעות.
- ✓ ירידה במוטיבציה של המשתתפים לאורך השנה.

הזדמנויות
- תמיכת הנהלת בית הספר.
- ✓ אפשרות לשיתוף מוטעמת התלמידים.

SWOT

S – Strengths | חוזקות
יתרונות פנימיים של המיזם.

W – Weaknesses | תולשות
נקודות חולשה פנימיות שיש לתת עליהן את הדעת.

O – Opportunities | הזדמנויות
גורמים חיצוניים שיכולים לסייע להצלחת המיזם.

T – Threats | איומים
גורמים חיצוניים העלולים להקשות על יישומו.

תוצר

בסיום שלב זה לכל צוות תהיה תמונה ברורה של הכוחות והאתגרים העומדים בפני המיזם, לצד רעיונות כיצד למנף חוזקות ולהיערך לקשיים.

- להבין את המיזם מזוויות שונות
- לאתר סיכונים מבעוד מועד
- לההות הזדמנויות לצמיחה והשפעה
- לנצל את החוזקות ולחשב אסטרטגיות להתמודדות עם אתגרים

מרחבי השפעה בבית הספר

מפת הרכיבים של אינה פוקס

היכן תרצו להשפיע?

מתוך: פוקס, א' (1995). **שינוי כדרך חיים במוסדות חינוך**. תל-אביב: הוצאת צ'ריקובר.

מבט על היום:

משפט היום שלי

מבט להמשך

חלוקה לצוותים

נסיעה טובה ובטוחה

ו... להתראות

תודה לכולם

ובהצלחה לנו!